

HABERLER > GÜNDEM HABERLERİ

TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Volkan Bozkır: AB havayı da suyu da temizler

#Gazetehaberleri

#TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Volkan Bozkır

#Volkan Bozkır

Eylül 03, 2018 09:43

A
k
T
el
D

Haberin Devamı

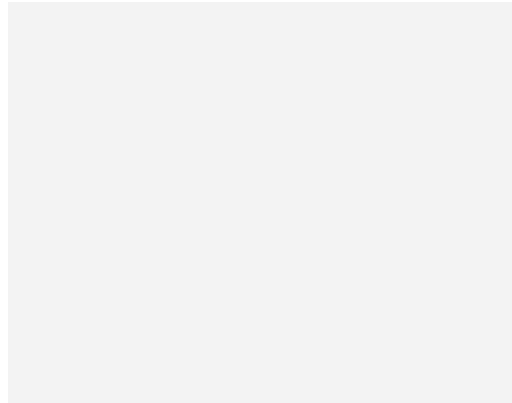
Haberin Devamı -

ABD ile ilişkiler gerilince, yüzümüzü AB'ye mi çevirdik? Nasıl oldu da üç yıl aradan sonra yeniden gündem AB?

Maalesef ABD'nin yeni yönetiminden kaynaklanan çok enteresan bir rüzgâr esiyor. Bu rüzgâr 45 yıllık diplomatik yaşamımda görmediğim bir tarzda yönetiliyor. Neticede ABD güçlü bir ülke. Kendine yetecek kaynakları var. Bütün ülkeler bu çıkar ilişkisinde, kendini koruma ve yeni düzenle bir şekilde yaşayabilme arayışı içindeler. Konjonktür bir bakıma Avrupa Birliği ile Türkiye'yi birbirine itiyor. Tek taraflı olarak "Ben AB ilişkisini sürdüreceğim" ya da "Düzelteceğim" dediğinizde bunu tek başına yapamazsınız. Karşı taraftan mutlaka bir mesaj almanız lazım. Avrupa'dan Türkiye'ye bir mesaj geldi.

Haberin Devamı -

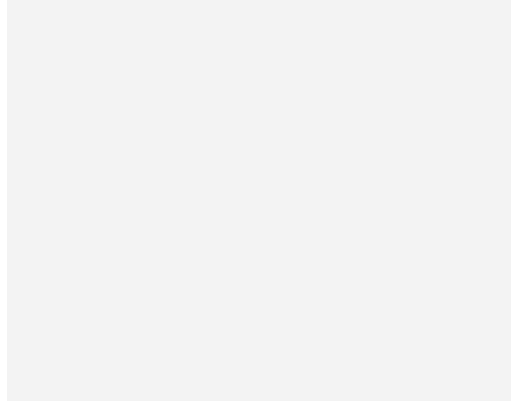
Yeniden adım atmaya bu mesaj mı vesile oldu?

Hayır, biz zaten ilişkiyi hiç kesmedik. Türkiye tarafında hiçbir zaman bir sıkıntı olmadı ve bu ilişkiyi hiçbir zaman sadece "Üye olayım, bütün menfaatlerinden yararlanayım" algısıyla yürütmedi. Bu ilişki sayesinde Türkiye'de çok önemli reformlar gerçekleşti. Bu reformlar için çaba sarf etmenin altında AB'ye üye olmaktan çok, Türk insanının günlük yaşamında göstereceği pozitif etki vardı. Darbe teşebbüsünden sonra ortaya çıkan OHAL'in kaldırılmasıyla yeni bir düzene geçiyoruz. Gerçekten önemli bir eşikteyiz. Bu gelişmeler olurken, AB ile ilişki içinde olmamız fevkalade önemlidir.

AB'den nasıl bir mesaj aldınız?

Türkiye için kalp kırıklığı yaratan nokta, vize muafiyeti sürecinde son aşamaya kadar gelmişken Avrupa Birliği tarafından Türkiye'nin o günkü şartlarda yerine getirmesi mümkün olmayan bir şartın ortaya atılmasıydı: Terörle Mücadele Yasası'nda değişiklik! Bugün belli ölçülerde değişiklik yapılabilir ama o gün hiçbir şekilde yapılamazdı. O günlerde çok değişik yerlerde Türkiye'de bombalı saldırılar olmuş, onlarca insanımızı yitirmişiz, terör tehdidi en üst noktasına çıkmıştı. Siyasi olarak Türkiye'nin o günkü çıkarları bakımından öyle bir değişikliği ağza almak bile mümkün değildi. Ben o akşam Avrupa Birliği Bakanı olarak bir şey teklif ettim.

Haberin Devamı ▾

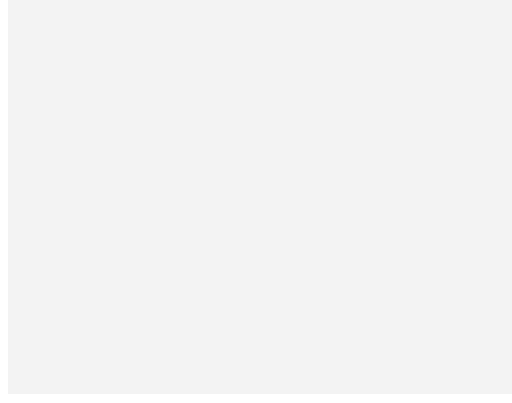
İpek Özbey - Volkan Bozkır

Anlatır mısınız?

Şöyle konuştum: “Öyle bir şey buldunuz ki, her şey mümkün, ancak bunu şu anda yapamayız. Ama biz size ‘gelecek sene bunu gözden geçireceğiz’ diye hükümet olarak bir garanti verelim. Veya Türkiye müzakerelere başlayacakken nasıl ‘Kopenhag Siyasi Kriterleri’ni yeterince yerine getirdiniz’ dediniz ve biz müzakerelere başladıysak, burada da şöyle deyin: 'Türkiye bu vize kalkmasıyla ilgili 72 kriteri yeterince yerine getirmiştir, geri kalanlarla ilgili çalışmalar sürdürülecektir, iyi yolda gidilmektedir.' Bunu kesmeyin.” Yapmadılar. Türkiye’de çok büyük hayal kırıklığı yaşandı. Arkasından bazı ülkeler Türkiye’yi rencide edecek demeçler verdi. 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrasında yaklaşık 50 gün AB’den hiçbir liderin Türkiye’ye gelmemiş olması, bizim bu kalp kırıklığımızı daha da arttırdı. Türkiye haklıdır, gocunacak bir şey yoktur. Çünkü 15 Temmuz’dan önceki dönemde Alman Şansölyesi sekiz ayda beş kere Türkiye’ye gelmişti, AB komisyon başkanı da öyle. O zaman mülteci akını korkuları vardı. “Ağustos tatildi” dediler, yok öyle bir şey. Atlarsın uçağa gelirsin, “Sizinle beraberiz, demokrasiye olan bu saldırıyı kabul etmiyoruz” diyebilirdiler. Demediler ve bu her iki tarafın da adım atmadığı bir tabloya dönüştü. Bazı ülkelerde Türkiye ve İslam düşmanlığını savunarak iktidara gelen

hükümetler oldu. Ama en son Varna zirvesi önemli bir aşamaydı ve oradan itibaren değişik adımlar atılıyor. Son olarak da ABD'nin tavrı, iki tarafın birbirine yakınlaşmasını hızlandırdı. En büyük sıkıntı, yüz yüze görüşmediğiniz, basın üzerinden mesaj verdiğiniz zaman ortaya çıkıyor. Bütün ülkelerin böyle bir sorunu var. Bir ülkenin başkanı içinde bulunduğu siyasi ortamı etkilemeye yönelik bir mesaj veriyor.

Haberin Devamı ▾

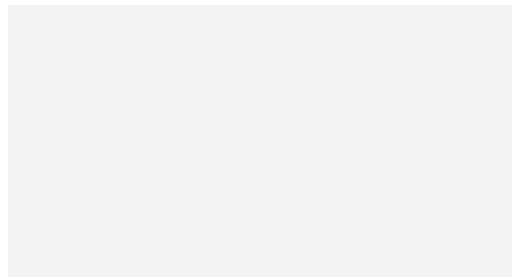

Orada Türkiye'yi de kullanıyor ama aslında o mesaj Türkiye'ye değil, kendi seçmenine...

Fransa Cumhurbaşkanı Macron'u mu kastediyorsunuz?

Sadece Macron değil. [Almanya](#), Hollanda, İsveç'te de oldu. O zaman biz de cevap vermek zorunda hissediyoruz. O da bizim iç politikamızda gerek duyulan bir cevap oluyor. Halbuki yüz yüze olduğunuzda bir çok konuyu konuşabiliyorsunuz. Profesyonel, akliselim sahibi kişiler arasında konuştuğunuz zaman da sorunu çözebiliyorsunuz. Paylaşılabilir noktaya gelinceye kadar kamuoyuyla her şeyi paylaşmak zorunda da değilsiniz. Ben her zaman bir diplomat olarak üç kelimeye çok önem verdim. 'Mahremiyet, ketumiyet ve müphemiyet'... Müphemiyet şudur: Hiçbir şeyi tam olarak ifade etmezsiniz. Bir yerlerde esneklik bırakırsınız ki, sonraki aşamalarda o esneklik bölümünden yararlanırsınız. Profesyoneller arasında yüz yüze konuştuğunuzda bu üç kelimenin etkisiyle sonuca doğru gidebilirsiniz. Ama bir basın toplantısında açıklama yaptığınızda üçü de yoktur. Şimdi bu anlayış içinde, Hollanda örneğinde olduğu gibi ilişkilerimizde sıkıntı yaşadığımız bazı AB ülkeleri ile de olumlu noktaya doğru ilerliyoruz.

Haberin Devamı ▾

AK Parti Avrupa Birliği'ni "Cumhuriyet'ten sonra Türkiye'nin en büyük medeniyet projesi" olarak görüyordu. Ama o çok başarılı müzakere süreci, sonunda "Haçlı ittifakı" söylemine kadar gitti... Biz nerede hata yaptık, AB nerede?

18 yıldır, AB Genel Sekreteri Yardımcısı, Dışışleri Bakanlığı AB den sorumlu Müsteşar Yardımcısı, Brüksel'de ölkemizin AB Daimi Temsilcisi, AB Genel Sekreteri ve son 7 senedir de AB Bakanı ve TBMM Dışışleri Komisyonu Başkanı olarak, AB ile ilişkilerimiz konusunda üst düzey görev almış bir konumdayım. Türkiye'deki reformlar konusundaki çalışmalarda, uzun bir dönem, aslında asker-sivil dengesi tam olarak tesis edilmediği için, Genelkurmay Başkanlığı ve o zamanki MGK Genel Sekreterliđi'ni ikna etme zorunluluğu vardı. O zaman kimse de oralara gitmeye, generallerle konuşmaya cesaret edemiyordu. Bu görevi sürekli üstlendim. AK Parti 3 Kasım 2002'de iktidara geldi, Cumhurbaşkanımız, o zaman Genel Başkan olarak neredeyse ilk toplantısını 6 Kasım'da Dışışleri ve AB Genel Sekreterliđi'yle yaptı. Gerçekten AK Parti reformlara ve AB'ye yürekten inanmış bir parti olarak iktidara geldi. Ve Cumhurbaşkanımızın önderlik ettiği kararlı çabalarla, Türkiye'nin müzakerelere başlayabileceği bir ortama geldik. 2004'te gerçekleşen 16-17 Aralık zirvesi aslında bir dönüm noktasıdır. Sabaha kadar yürüttüğümüz müzakereler sonrasında, 17 Aralık sabahında, Cumhurbaşkanımıza (o zaman Başbakanı), AB Dönem Başkanı Hollanda Dışışleri Bakanı tarafından iletilen, müzakere tarihi verilmesini Kıbrıs'a bağlayan teklifi kabul etmedik. Cumhurbaşkanımız, Türkiye'ye dönme kararı aldı. O anda akliselim sahibi Tony Blair, Schröder, Chirac gibi Avrupalı liderler bize tahsis edilen odaya geldiler. 3.5 saat süren pazarlıklar yapıldı. Türkiye'nin şartları kabul edildi, Kıbrıs bağlantısı kaldırıldı ve o sayede Türkiye'nin müzakerelere başlaması için bir tarih verildi. Buraya kadar kimsenin kırılmalığı yok.

Haberin Devamı ∨

Ve AB, müzakereler başlamadan önce Türkiye için şartları değiştirdi...

Eskiden açılış-kapanış kriterleri, 23 ve 24. fasıllar yoktu. Diğer ölkeler bütün fasılları aynı anda

açtılar, kapattıklarını kapattılar, bazılarını tekrar açtılar, iki senede de üye oldular. Bu yeni düzen tamamen müzakereleri ülkemiz için zorlaştırma amacını taşıyordu. Biz itiraz edince ondan sonra müzakere edecek tüm ülkelere uygulamaya karar verdiler. Türkiye, bütün bu zorluklara rağmen çok iyi bir müzakere mekanizması kurdu. Bütün kötü şartlara rağmen iki senede müzakereleri tamamlayacağımız kanaatini AB’de uyandırdık. 2008’de konseyi topladılar, Kıbrıs’ı gerekçe gösterip, sekiz faslı açılmaz, tüm fasılları kapanamaz hale getirdiler. Ben o zaman Brüksel’de daimi temsilciydim. ABD dönüşü Cumhurbaşkanımız ile Brüksel’de havaalanında konuştuk. Değerlendirme sonucunda, Cumhurbaşkanımız, “Devam edeceğiz. Biz tüm fasılları Ankara’da açarız, Kopenhag kriterleri bundan sonra Ankara kriterleri olacak deriz!” dedi. Bence doğru bir adımdı. Bunları açmamız, kapamamız bize fayda sağlıyordu. Öyle devam etti.

Ama...

Yavaş yavaş başka sıkıntılar çıkarmaya başladılar. Fasil açılışlarını senede bire, ikiye indirdiler. Sonunda fasıl açamaz hale geldik. Zirvelere liderlerimiz davet edilir, aile fotoğraflarında yer alırken birdenbire Sarkozy çıktı, “Türkiye bundan sonra gelmesin” dedi. Zirve fotoğraflarından çıkarıldık. Halkımıza bu durumu izah etmekte zorlandık. Görüleceği üzere, Türkiye’nin müzakerelerin ve ilişkilerin arzu edildiği gibi yürümemesinde gerçekten kabahati yok. Vize sürecinin akamete uğraması ve 15 Temmuz hain darbe teşebbüsünden sonraki tutumları ise Türkiye’de tepkiye neden oldu.

Avrupa'nın sıkıntısı nedir?

İki nedeni var: AB altı ülkenin kurduğu bir sistemdir. **BM** Güvenlik Konseyi’nde nasıl kuruluşta savaşın galibi beş ülkeye veto hakkı verilmek suretiyle tüm BM sistemi kontrol altına alınmak istenmişse, burada da kurucuların kendini güvence altına alma saiki vardır. Şöyle ki, AB sisteminde her ülkenin bir oyu var gibi gözükse de ülkenin nüfusu ve yüzölçümüne göre belirlenen ağırlıklı oy dediğimiz bir sistem var. Almanya’nın, Fransa’nın 29 oyu, Hırvatistan’ın 10 oyu, GKRY’nin (Güney Kıbrıs Rum Yönetimi) 4 oyu var. 91 oyla herhangi bir kararı bloke edebiliyorsunuz. Bunu kararlaştırırken tabii Türkiye’nin bir gün üye olabileceğini düşünmüyorlardı. Şimdi, üye olduğu takdirde Türkiye’nin 29 oyu olacak. Parlamentoda 100 parlamenterleri olacak. Karar mekanizmasını etkileyecek bir durum. Birincisi budur. İkinci husus, aslında Avrupa Birliği ülkelerinde çoğunluk AB’yi bir Hıristiyan Kulübü olarak görür. Bunu Avrupa Anayasası’na koymak için çok uğraştılar. Fakat AB içinden itirazlar geldi ve önlendi. Bugün anayasada yazmasa bile ana fikir budur. Bundan dolayı da Müslüman Türkiye’ye karşı genelde bir isteksizlik var.

Bunu aşmamız ihtimal dahilinde mi?

Burada mesele Türkiye’yi her alanda geliştirmek. Tabii ki stratejik hedef üyeliktir. Türkiye öyle gelişti ve gelişecek ki, AB’ye kesin üye olabileceğimiz bir noktaya geleceğiz ve orada Türkiye de bir karar verecek. Belki üye olmak istemeyecek. Bizim derdimiz bu hedefi stratejik bir hedef olarak önümüzde tutmak ve bunun doğru yol olduğuna inanmak, engelleri aşma gücünü göstermek...18 yılını bu işe vermiş biri olarak AB üyeliğinin Türkiye için iyi olacağını düşünüyorum. Ama AB’de öyle bir siyasi yapı var ki, bir ziyaret sırasında görüştüğümüz bir devlet başkanı

“Siyasi irade olduğu zaman siz üç günde üye olursunuz. Yoksa senelerce domatesinizin ebadı AB’ye uymuyor diye oyalanırsınız” dedi. Hakikaten böyle bir sıkıntımız var. “Türkiye’yi hemen alalım” diyecek bir siyasi irade şu anda yok.

Şunu mu diyorsunuz: "Mesele AB’ye üye olmak ya da olmamak değil. Önemli olan AB üyesi olma yolunda ilerlemek..."Kastettiğiniz; insan hakları, yargı, terörle mücadelede atılacak adımlar mı?

Bakın AB üyeliği, NATO, ya da başka bir teşkilat üyeliği gibi değildir. AB’ye üye olduğunuzda günlük yaşamınız etkilenir. 80’li yıllarda Türkiye’de 20 civarında sivil toplum kuruluşu vardı, bugün 108 bin. Sivil toplum, demokrasinin temel direğidir. AB sürecinde bunlar gelişti. AİHM kararları ve sözleşmesi bizim hukuk sistemimizde artık yer bulmuştur. Hâkimler ve savcılar bunlara referanslar verirler. Son dönemde bir facia yaşadık, FETÖ hainlerinin yargıya, emniyete sızmalarıyla başka bir dünya oluştu. Hukuk sistemimiz bunlardan temizleniyor. Tekrar AİHM kararlarına atıfta bulunulmaya başlandı. İçeri sızmış hainler temizlendikten sonra yargı özgür kararlar vermeye başladı, daha da verecektir. İnsanlar bunu hissedecek. Demokrasi ve insan hakları değil sadece, insanımız soluduğu havanın, içtiği suyun daha temiz olduğunu görüyor. Gıda güvenliği, iş güvenliği gibi konularda AB müktesebatının yararlarının farkında...

YARGIYA GÜVEN ARTACAK

Ankara’nın AB mesaisi Reform Eylem Grubu toplantısıyla başladı. Neler değişecek?

Bir kere esasen uygulanmakta olan “Yargı Reformu Stratejisi”nin güncellenmiş hali, bu yılsonundan önce yayınlanacak. Bu çok önemlidir. Özellikle FETÖ’nün yargı içindeki yapılanması nedeniyle birçok insanda yargıya güvensizlik oluştu. Bu stratejiyle yargıya güvenin artması ve Türk hukukunun Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarıyla iç içe yürüdüğünün göstergesi olan bir strateji yayınlanacak. AB’nin Türk hukukuna güvenini arttıracak bir şey. Bir de vize serbestisi için kalan 6 kriterle ilgili çalışmaların nasıl yürütüleceği konusunda her bakanlık rol üstleniyor. Ayrıca AB müzakere sürecinin daha güçlendirilmesine dair siyasi kararlılığımızı ortaya koyan birçok adım da kararlaştırıldı...

Türkiye AB üyesi olsaydı; örneğin Osman Kavala ya da gazeteciler bugün cezaevinde miydi?

Maalesef Türkiye, çok büyük bir olumsuz kampanyayla karşı karşıya. Yaşananlar aslında birkaç misli katlanarak paylaşıyor. Türkiye’nin iletişim kapasiteleri hasım gruplarla baş edecek noktaya getirilemedi. Örneğin... ABD’de Ermeni lobisi, Yunan lobisi, İsrail lobisi var. Bir de FETÖ lobisi var. Bunlarla mücadelede Türkiye büyükelçilik, sivil toplum kuruluşları, işadamlarıyla gayret sarf ediyor. FETÖ’nün Amerika’daki imkânlarına bakın. Charter School dedikleri 200’e yakın okulu var. Şu ana kadar 200 bin mezun vermiş. Amerikan hükümeti bunlara her sene 750 milyon dolar yardım yapıyor. Bir kişi ‘Türkiye, dünyanın en kötü ülkesidir’ diye bir e-mail yazsa, yanında 200 bin

yararını yapıyor. Bir kişi Türkiye, dünyamızın en kötü ülkesidir diye bir etimall yazsa, anlamda 200 bin mezununa ulaştırabiliyor. Avrupa da böyle. Osman Kavala örneğini bilemiyorum, hukukun vereceği bir karar ama öyle hikâyeler üretiliyor ki, 'Türkiye'de hukuk yoktur, cezaevleri şöyledir' gibi bir imaj yaratılıyor. Bir taraftan baktığınızda o kadar büyük bir tehdit altında yaşadık ki... Sadece 15 Temmuz hain darbe teşebbüsü değil. Suriye'de kantonlar oluşturuldu. Hemen akabinde Türkiye'de kantonlar oluşturulmak için operasyon yürütüldü. İllerimizi İlçelerimizi ele geçirmeye teşebbüs ettiler, barikatlar kuruldu, hendekler açıldı. Neredeyse eyalet bayrakları çekilecekti. Ne beklersiniz? Ben size sorayım: AB'ye üye olsak bunlar olur muydu?

Olmaz mıydı?

Olmazdı. Türkiye, oraları tek tek teröristlerden temizledi. Büyük tahribat oldu. Göç etmeye zorlanmış insanlarımız bugün yerlerine dönebildiler. Ve Türkiye bu operasyonu başarıyla sonuçlandırmıyorsa, bugün o bölge kendi bayrağı olan bir yer olurdu. Biz o günlerde de AB'yi yanımızda görmek istedik. AB Bakanı olmama rağmen AP Türkiye Raportörü Kati Piri'yle o günden beri görüşmüyorum. Yine gelirse yine görüşmeyeceğim. Ankara'da terör saldırısı olmuş, 30 insanımız can vermiş, cenazeleri kaldırılıyor. Kati Piri Türkiye'ye gelmiş, Diyarbakır'a gitmiş, orada devlet güçlerinin sözüm ona ölmeye mahkûm ettiği insanları kurtarmak için çaba sarf etmiş. Keşke önce bu cenazelere saygı gösterseydi. Biz Charlie Hebdo saldırısından sonra cenazeye başbakan düzeyinde katıldık, terörün karşısında olduğumuzu gösterdik. Ancak hukuk sistemimizi daha da güçlendirmemiz, karar sürecini hızlandırmamız lazım. Burada sonuç alacağız. Türkiye bütün bu zor şartlarda hukuk sistemi içinde kalmaya gayret etti, ediyor. Başka hiçbir ülke bunun altından kalkamazdı. "AB'ye üye olsak bu kadar gazeteci hapiste olur muydu" sorunuza da, "Olurdu çünkü gazetecilikten dolayı hapiste değil" diye cevap veririm. İstanbul'da polis istasyonu bombalamış, banka şubesi soymuş, Tekel deposuna saldırmış... Adam öldürmüş, ama gazeteci... Raporlara öyle geçiyor. Ben büyükelçi olabilirim, bakan olabilirim, ama bu bana hukuktan masuniyet vermez. Türkiye aleyhine yurtdışında öyle bir mekanizma var ki, bakın anlatayım: Fasıl açılması için basın toplantısı yapıyorsunuz. Oraya üç gazeteci geliyor. Soru soruyorlar ve cevabını bile beklemeden gidiyorlar. Çünkü sorularındaki konuları kayda geçiriyorlar. FETÖ'cü, PKK'lı gazeteciler var. AP'ye gelip, soruyu soruyor, kaçıp gidiyorlar. Kaç kere başıma geldi. Amerika'da da öyle. Dikkat edin ABD Dışişleri Sözcüsü'ne hep biri soru soruyor. Bizim orada gazetecilerimiz var. Diyorum ki, siz de bir söz alın. El kaldıran ise hep bunlar oluyor. Bizim iletişim meselesini biraz daha geliştirip, gerçekte ne olup bittiğini iyi anlatmamız lazım.

150 MİLYAR DOLARLIK TİCARET 300 MİLYARA ÇIKACAK

Ana hedeflerden biri de Gümrük Birliği'nin güncellenmesi... Bize getirisi ne olacak?

Gümrük Birliği'ne üye olup, AB üyesi olmayan tek ülke Türkiye'dir. Bunun Türkiye için büyük sıkıntıları da oldu. Hiçbir katkı olmadan dünya sanayi devleriyle mücadele etmek zorunda kaldık. Diğer ülkeler Gümrük Birliği'nden doğacak zararları üyelikten doğan menfaatlerle kompanse ettiler. Türkiye'ye faydaları da oldu. Sanayimizi rekabet edebilir hale getirdi. 10-15 kalem mal ihraç eden Türkiye, bugün 20 bin kalem mal ihraç eder hale geldi. AB ile 150 milyar dolarlık

ticaretimiz var. Gümrük Birliği güncellenirse ticaret hacmi 300 milyar dolara çıkacak. ABD-AB ticaretinin 700 milyar dolar olduğu düşünülürse, dudakları uçuklatan bir rakamdır. Müzakerelere başlama kararı alınırsa biz bunu kısa sürede çözeriz.

FRANSIZCA'DA 'GÜNAH KEÇİSİ': TÊTE DE TURC...

Macron'un, Türkiye'nin üyeliğine ilişkin negatif mesajlarını nasıl okumalı?

Macron, iç siyasete oynadı. Oyu şu anda yüzde 30'lara düştü. O da kendisini bir şekilde cendereden kurtarma çabasında. Bilir misiniz, 'günah keçisi' diye bir tabir vardır. Fransızca'daki karşılığı çok enteresandır: Tête de Turc...

Türk kafası yani...

Aynen. Osmanlı döneminde Avrupa'da ilerlemesi Avrupalıları o kadar yıldırılmış ki, eğlence merkezlerine bir yeniçeri kafası koymuşlar. Gelen geçen yumruk atıyor. Karısına kızan, işini kaybeden gelip yeniçeri kafasına vuruyor. Vuruşunun gücünü bir skala gösteriyor. Böylece bu tabir "günah keçisi" terimi olarak Fransızcaya girmiş. Macron tamamen iç siyasete yönelik sarf etti o sözleri. Ama günü kurtarmak için, yukarıda anlattığım çerçevede, en fazla ilgi çekecek ülke olarak da Türkiye'ye yüklendi. Bu arada Fransa'yla da, karşılıklı çıkarlarımızın yüksek olduğu, uzun zamandır olmadığı kadar iyi bir ilişki içinde olduğumuzun da altını çizelim.

İMTİYAZLI ORTAKLIK DİYE BİR ŞEY OLMAZ

Merkel'in öngördüğü imtiyazlı ortaklığın anlamı ne?

Merkel aslında hiç görüş değiştirmedi. Hep "Türkiye üye olamaz" dedi. Almanya 2004 seçim kampanyasında Türkleri istiskal eden bazı söylemler kullanmasının sonucunda, o zaman 400 bin Türk asıllı Alman vatandaşının oy kullandığı seçimleri, yüzde 80'inin Schröder'e oy vermesi sonucunda 8.500 oyla kaybetti. Ondan sonra Türkiye ve Türklerle ilgili söylemini yumuşattı. Ama hep imtiyazlı ortaklık demeye devam etti... Dedik ki, "imtiyazlı ortaklık diye bir şey olmaz. Tamam imtiyazlı ortaklığı kabul edelim ama bu Almanya ile Türkiye arasında olsun. AB ile olmaz. Biz üyelik sürecinde bu kadar emek sarf ettik, bundan sonra olmaz..." Artık bunu söylemiyor.

Macron da 'Stratejik ortaklık' diyor...

Fransa ile Türkiye arasında olur, ama AB ile stratejik ortaklık ne demek? Macron'un son lafında bir de Türkiye ve Rusya ile stratejik ortaklık diyor. Olacak iş değil... Bizim hedefimiz AB üyeliğidir... Oluruz, olmayız, hedefimiz budur.

BÜTÜN İSLAM DÜNYASI TÜRKİYE'YE BAKAR

Türkiye'nin doğal müttefiki kim olmalıdır?

O kadar karmaşık bir dünya yapısı var ki, bugünün dünyasında tek bir müttefik olmaz. Hele son gelişmelerle daha da karmaşık hale geldi. “Bu beni seviyor, bu beni sevmiyor” mantığının dış ilişkilerde yeri yoktur, karşılıklı çıkarlar vardır. Bu karşılıklı çıkarlar ne kadar çok olursa, o ilişkiyi güçlü tutarsınız. Dolayısıyla “Bugün Türkiye'nin müttefiki kimdir?” sorusunun cevabında çok ülke, bölge, grup saymak mümkündür, doğrusu da budur. Mesela AB kendi içinde çok önemli bir güçtür. Ve Türkiye'nin sadece ekonomik değil, siyasal, kültürel reformları, Gümrük Birliği gibi insanların günlük yaşamında çok etkisi olan bir ilişkidir. Bunu başka bir şeyle tartmak mümkün değil. Diğer ilişkilerde bu kadar fazla Türk insanın yakından ilgilendiren unsur yoktur. Türkiye NATO üyesidir, NATO çok önemli bir üyektir. Ama Türkiye, aynı zamanda AB'ye üye olmak isteyen bir ülkedir. Türkiye, Latin Amerika ülkeleriyle çok iyi ilişkiler kurmak istiyor. ASEAN ile çeşitli formüllerle bir araya gelmek istiyor. Şanghay Beşlisi (şu anda başka bir yapı olsa da) içinde

gözlemci olarak var olmak isteyen bir ülkedir. İslam İşbirliği Örgütü'nün üyesidir. İran, Pakistan, Orta Asya ülkelerinin katıldığı bir yapının ve Karadeniz İşbirliği Teşkilatı'nın içindedir. Hepsi kendi içinde çok önemlidir. Birbirinin alternatifi değil, tamamlayıcıdır. İslam dünyasında demokratik ve Batı dünyasıyla ilişkisi olan, sürdürülebilir istikrarı olan ülke Türkiye'dir. Ve aslında bütün İslam dünyası Türkiye'ye bakar. Türkiye, eğer batı ile ilişkilerinde zaafa uğrarsa oradaki rolü bile azalır. Güçlenirse, İslam Dünyasına da örnek olur.

SON 24 SAATTE YAŞANANLAR

#Gazetehaberleri

#TBMM Dışışleri Komisyonu Başkanı Volkan Bozkır

#Volkan Bozkır

BAKMADAN GEÇME!

**Ukrayna'da savaşın
sonucunda ne olacak? İşte...**

#RUSYA UKRAYNA SAVAŞI

**Yaptırımlar ve tuhafıklar...
Rus halkının savaşa bakış...**

#RUSYA

**Doğum gününde bombalar,
hastanede mahsur kanser...**

#UKRAYNA RUSYA SAVAŞ